

VINERI • 9 MARTIE 2007 • ANUL LVII NR. 10

FONDAT ÎN 1951
FOAIA
80 ANI

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

S-au ales reprezentanțele românești teritoriale și pe țară

Cel mai mare iconostas ortodox din Europa Centrală

O mântuire pentru toți oamenii

CALENDAR ORTODOX

12 martie, luni – Cuv. Teofan Mărturisitorul; Sf. Grigorie Dialogul; Sf. Simeon Noul Teolog
13 martie, marți – Aducerea moaștelor Sf. Nichifor, Patriarhul Constantinopolului
14 martie, miercuri – Cuv. Benedict; Sf. Mucenic Alexandru din Pidna
15 martie, joi – Sf. Mucenici: Agapie, Plisie și Timolau și cei împreună cu dâșii
16 martie, vineri – Sf. Mucenici: Sabin Egipteanul, Papa, Roman și Anin
17 martie, sâmbătă – Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu; Sf. Mucenic Marin (*Pomenirea morților*)
18 martie, duminică – Duminica a 4-a din Post (a Sf. Ioan Scărarul); Sf. Chiril, Patriarhul Ierusalimului

AGENDĂ

12 martie

1965 – s-a stins din viață, la București, George Călinescu.

1992 – la inițiativa Uniunii Românilor din Ungaria, în strada Váci din Budapesta, s-a dezvelit o placă memorială, care cinstește debutul poetului Mihai Eminescu, în revista „Familia” a lui Iosif Vulcan.

13 martie

1741 – s-a născut Iosif al II-lea, împărat al Austriei.

14 martie

1854 – s-a născut, la București, Alexandru Macedonski, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai liricii românești.

15 martie

– Sărbătoarea națională a Ungariei în memoria evenimentelor de la 1848–49.

16 martie

1882 – s-a născut Nicolae Titulescu, om politic și diplomat român, unul dintre marii diplomați europeni din perioada interbelică.

1898 – s-a născut, la Micherechi, povestitorul Vasile Gurzău.

17 martie

1941 – a încetat din viață, la Cannes (Franța), Nicolae Titulescu, om politic și diplomat român, unul dintre marii diplomați europeni din perioada interbelică.

18 martie

1906 – Traian Vuia a realizat, la Paris, primul zbor din lume cu un aparat mai greu decât aerul și exclusiv cu mijloace proprii de bord.

Budapesta

Ministerul Educației de la Budapesta sprijină învățarea limbii române în România

Până la 20 martie își pot înainta cererile acele autoguvernări minoritare locale sau pe țară, biserici și fundații, care finanțează școli în care se predă limba naționalităților, pentru a fi sprijinite de Ministerul Educației și Culturii. Ministerul sprijină funcționarea școlilor de naționalitate, școlilor bilingve, iar în localitățile în care trăiesc mai puțin de 1100 de locuitori se susține funcționarea grădinițelor și școlilor în care se predă limba naționalității. Condiția finanțării este ca cel puțin 90% dintre copiii instituției să participe la orele de naționalitate.

Guvernul susține obținerea manualelor învățământului de naționalitate. Din anul 2006 școlile cumpără aceste manuale la prețul de producție, iar instituțiile care finanțează școlile obțin întregul preț al acestora.

Școlile mai pot primi sprijin pentru une-

le servicii de specialitate, precum evaluarea calității lucrărilor pedagogic-educative de naționalitate.

În raportul Ministerului Educației se mai arată că în urma deciziilor Comisiei mixte româno-maghiare, ministerul contribuie și la reconstruirea Școlii generale și a grădiniței românești din Bătania.

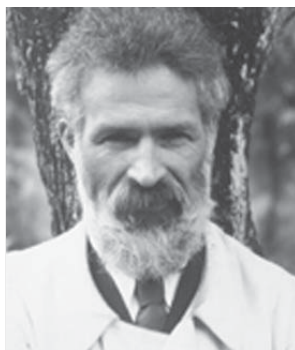
Ca o noutate apare posibilitatea susținerii școlilor pentru realizarea programelor în limba maternă în țara-mamă, schimburi de elevi, tabere etc. Scopul acestor proiecte este ca elevii care învață limba naționalității să facă practică într-un mediu de limbă maternă, să-și adâncească cunoștințele legate de istoria, geografia și etnografia țării-mame.

Informații suplimentare în legătură cu acest concurs se găsesc pe site-ul: www.okm.gov.hu.

R. Pățaș

Omagiu lui Brâncuși

Institutul Cultural Român din Budapesta organizează pe 21 martie, de la ora 18.00, vernisajul unei expoziții de artă plastică cu titlul „50 de semne abstracte”. În 16 martie 2007 se împlinesc 50 de ani de la moartea lui Brâncuși. 50 de lucrări ale unor artiști plastici români (25 de pictori, graficieni, sculptori etc.), vor omagia într-o expoziție de anvergură, memoria marelui artist. Expun printre alții: *Constantin Flondor, Romul Nuțiu, Delia Corban, Leon Vreme, Peter Jecza, Constantin Răducan, Bela Szakats, Constatin Catargiu*. Expoziția omagiază și 70 de ani de la inaugurarea ansamblului sculptural de la

Târgu Jiu prin lucrări de sculptură și artă decorativă inspirate de personalitatea și opera marelui artist, lucrări concepute în spirit brâncușian.

Vernisajul expoziției va avea loc la ICR Budapesta, str. Izsó nr. 5 și va fi deschisă până pe data de 30 aprilie.

Anca L. Crișan

Dialog literar

Institutul Cultural Român din Budapesta organizează pe 12 martie, la orele 18.00, dezbaterea cu tema „Când e literatura pe val?”, un dialog între scriitori români și maghiari despre drumul de la bibliotecă spre discotecă. Scriitori din zone diverse ale României și Ungariei – *Gh. Schwartz, Balla Zsófia, Cristian Teodorescu, Mircea Oprea, Doina Rusti, Gaal Aron, Farkas Jenő, Mircea Petean, Rácz Péter, Bathori Csaba* – vor analiza dacă tăvălugul globalizării sacrifică prestigiul scriitorului. Tot aici va avea loc și o expoziție de carte românească contemporană – proză, poezie, eseu, critică – selectate din bibliotecă, peste 12.000 de volume a ICR Budapesta va ilustra dezbaterea. Dialogul literar româno-ungar, moderat de *Brîndușa Armanca*, directoarea ICR Budapesta, va avea loc în galeria de artă a institutului, printre imaginile pline de grație ale Sibiului, așa cum le-a restituit autorul lor, *Dan Stoița*, în expoziția vernisată recent „Sibiu 2007. Un oraș se întoarce în Europa”.

A.L.C.

Jula

Lansare de carte

Direcțiunea Liceului și Școlii Generale „N. Bălcescu” din Jula organizează marți, 13 martie, o serată literară în cadrul căreia se va lansa volumul „Discoteca din Alexandria” a lui *Mircea Oprea*. Fostul director al Institutului Cultural Român din Budapesta se va întâlni cu publicul adunat în sala festivă a Centrului Cultural Român cu începere de la ora 19.00. Gazda seratei va fi directoarea școlii, *Maria Gurzău Czeglédi*. La eveniment sunt așteptați toți cei interesați.

E.I.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Mărțișoare, pentru copiii grădiniței românești din Jula
(Foto: Rita Pățaș)

Citatul
săptămânii

„Fără entuziasm nu poate exista nimic cu adevărat mare și bun pe pământ... Cei condamnați pentru prea mult entuziasm au făcut cele mai mari servicii rasei umane. În ciuda tuturor batjocurilor, persecuțiilor și disprețului, ei au reușit să răzbată și chiar dacă nu au reușit să-și atingă scopurile, ei au mai făcut un pas înainte.”

J. G. Herder (1744–1803)

S-au ales reprezentanțele românești teritoriale și pe țară

Duminică, 4 martie, în Ungaria s-au desfășurat alegerile minoritare teritoriale și pe țară. Participarea la urne a electorilor din toată țara a fost de peste 90%. În cazul minorității române, după alegerile locale din toamna anului trecut, s-au înființat 46 de autoguvernări românești. La votarea din duminică trecută au fost chemați 228 de electori, dintre care au participat 225. Pentru prima dată, și românii din Ungaria își vor putea înființa autoguvernare pe capitală, precum și autoguvernări teritoriale în două județe: în Bichiș și Bihor.

În județul Bichiș, unde funcționează 13 autoguvernări românești, 2 organizații au întocmit liste pentru autoguvernarea județeană. Asociația pe Țară de Reprezentarea Intereselor Românilor din Ungaria (AȚRIRU) a obținut 7 locuri, iar Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta (AFORB) a câștigat 2 locuri.

(Datele le publicăm în ordine cum au apărut pe fișele de votare.)

Autoguvernarea Românească a județului Bichiș

AFORB

1. dr. Gheorghe Ruja
2. Gheorghe Ardelean

AȚRIRU

1. Gheorghe Gros
2. Daniel Negrea
3. Gheorghe Santău
4. Mihai Vidican
5. Angyelko Tompan
6. Ioan Pățaș
7. Teodor Balint

În județul Bihor doar AȚRIRU a avut dreptul de a lansa listă românească.

Autoguvernarea Românească a județului Bihor

AȚRIRU

1. Gavril Crișan
2. Gheorghe Buc
3. Ecaterina Szűcs
4. Elena Silaghi
5. Alexandru Nemes
6. Marta Tanasi
7. Zsolt Tanasi
8. Petru Iuhas
9. Bartha Lászlóné

În Budapesta, patru organizații au avut dreptul de

a desemna candidați pentru autoguvernarea românească pe Capitală. Aici funcționează autoguvernări românești în 15 sectoare cuprinzând în total 75 de deputați. AȚRIRU are 27 de deputați, AFORB – 18, Asociația Română din Budapesta (ARB) – 15, Uniunea Democrată Maghiaro-Română (UDMR) – 15 deputați. După alegerile locale din toamna anului trecut, cele două asociații din urmă au făcut o alianță, desemnând candidați comuni pe lista pe Capitală.

Autoguvernarea Românească pe Capitală

AFORB

1. Marius Maghiaru
2. dr. Maria Berényi

ARB

1. Vasile Roxin
2. Papp Zoltánné
3. Ana Roxin
4. Csikós István

AȚRIRU

1. Gheorghe Jancsin
2. Józsa Ferenc
3. Kovácsné Rojcssek Anna Mária

Trei organizații de desemnare au avut dreptul să

Autoguvernările teritoriale se vor înființa în timp de 15 zile după alegere, iar cea pe țară în timp de 30 de zile. Deputații acestor reprezentanțe, la ședințele de constituire vor depune din nou jurământul: „Eu (numele și prenumele), membru al comunității minoritare românești, în conformitate cu legea drepturilor minorităților naționale și etnice, jur că în decursul mandatului meu de deputat voi fi devotat comunității de naționalitate din care fac parte, voi respecta Constituția și legile țării, voi păstra secretele care mi se încredințează, voi acționa cu devotament în interesul celor care m-au ales, voi depune toate eforturile pentru păstrarea și promovarea limbii, a tradițiilor și a culturii românești. (Conform convingerii celui care depune jurământul:) Așa să mă ajute Dumnezeu!”

E. Iova

depună liste românești pe țară. Pe baza noii Legi a Minorităților, Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria va fi alcătuită din 25 de deputați.

Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria

AFORB

1. Eva Șimon
2. Teodor Martin
3. Gabriela Elekes
4. Aurel Becan
5. Dr. Ioan Ciotea

ARB

1. Vasile Roxin
2. Ana Roxin
3. Papp Zoltánné
4. Gheorghe Ciotea

AȚRIRU

1. Traian Cresta
2. Gheorghe Guiaș
3. Tiberiu Iuhas
4. dr. Ioan Selejan
5. Elena Silaghi
6. Mariana Negreu
7. Gheorghe Jancsin
8. Alexandru Finna
9. Clara Covaci
10. Ioan Tath
11. Ioan Radici
12. Alexandru Țirle
13. Gheorghe Ardelean
14. Józsa Ferenc
15. Ioan Blaga
16. Gheorghe Marc

Doar cinci persoane figurează pe două liste: Elena Silaghi, AȚRIRU (pe țară și pe Bihor); Gheorghe Jancsin, AȚRIRU (pe țară și pe Capitală); Vasile Roxin, ARB (pe țară și pe Capitală); Papp Zoltánné, ARB (pe țară și pe Capitală); Ana Roxin, ARB (pe țară și pe Capitală).

EDITORIAL

Jocul de-a democrația sau ce rost mai au alegerile

Sfârșitul săptămânii trecute a fost al minorităților. La Arad au ales ungurii din România, iar în Ungaria au ales minoritățile naționale și etnice de aici. Alegeri liniștite, fără nici o tensiune (în afară de mama de bătaie pe care o luat-o un țigan din Zala de la colegul lui din opoziție, dar asta n-a fost nimic pe lângă scaunele aruncate acum patru ani la ședința electorală), cu participare de aproape sută la sută. Deci am asistat/participat la alegeri minoritare democratice. Sau nu?...

Democrația reprezintă o „formă de organizare și de conducere a unei societăți, în care poporul își exercită (direct sau indirect) puterea”, scrie DEX-ul. Alegerile democratice sunt *generale, egale și libere*. Asta ne învață manualele de cultură civică.

În ce privește alegerile minoritare din Ungaria, nu putem spune că acestea nu au fost destul de generale, deoarece – „la noi, ca la nu lumea” – oricine poate alege și poate fi ales într-o autoguvernare minoritară (vezi articolul „Cum poți să-ți faci o autoguvernare minoritară în Ungaria”, din nr. 41, pag. 5), fiecare cetățean își asumă identitatea pe care o vrea el, iar dacă așa îi pică bine, și-o poate schimba din patru în patru ani. Cât de egale și cât de libere au fost alegerile, se vede clar din faptul că aproape la toate minoritățile, poate în afară de țigani, vor rămâne în mare aceeași președinți, vor conduce aceleași forțe. Se vede tot mai îndreptățită părerea acelor care condamnă cheltuirea a multe milioane de forinți pentru „a ne juca de-a democrația”.

Președinții de până acum au „luptat” pentru modificarea legii, dar numai atât cât aceasta să rămână „pe chipul și asemănarea” lor. Rezultatele alegerilor dovedesc clar acest lucru. Pionii acestui joc democratic, adică românașii sau slovacii, sârbii sau germanii, care dansează și cântă frumos multicolorând viața culturală din centrul Europei, habar nu au despre jocurile politice care se fac pe pielea (și soarta) lor.

Legea Minorităților din Ungaria este așa cum e Creta, Fuzik, Heinek și alți colegi de-ai lor. În afară de nemți, după cunoștințele mele, nici una dintre naționalități nu are o organizație puternică de tineret, ci toți se luptă pentru propriile lor fotolii, pentru propriile lor salarii. La cele mai multe minorități, precum probabil și la români, o singură persoană va candida la președinție. Iar listele unice sau candidaturile unice știm bine ce înseamnă: dictatură.

Citind relatările despre congresul ungurilor din România, ținut sâmbătă la Arad, mă gândeam ce neplăcut s-a putut simți Markó Béla, fiind singurul candidat la fotoliul de președinte al UDMR. Unitatea ungurilor s-a dovedit și în fața urnelor: din 478 de voturi, Markó, singurul candidat, a obținut 436 de voturi. Nu știm dacă din sinceritate sau pentru că a simțit că este totuși penibilă situația, vechiul-noul președinte (deja de 15 ani) a spus după alegerea sa că s-ar bucura dacă peste patru ani ar avea un contracandidat din rândul tinerilor(!).

După alegerile minoritare pe țară din 4 martie, în termen de 30 de zile, noua Adunare Generală a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria va trebui să-și aleagă conducătorii. Rezultatul nu cred că va surprinde pe nimeni. Abia aștept să aud dacă și liderii noștri vor vorbi despre viitorul comunității pe care vor s-o reprezinte, despre tineretul care va veni să le preia locul...

Aștept cu multă nerăbdare ca după starea de hibernare în care se află reprezentanța noastră pe țară, să se deștepte măcar unul dintre ei și să ne spună ce planuri au cu școlile, cu grădinițele, cu bibliotecile noastre, câte mai sunt... Sper că cineva le-a spus că ei sunt responsabili pentru toate astea...

Eva Iova

Pe scurt...

57 DE ANI DE ARHIERIE

Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist a aniversat zilele trecute 57 de ani de când a primit darul arhieriei în Biserica Ortodoxă Română. Momentul a fost marcat prin oficierea Sfintei Liturghii de către Prea Fericitul Părinte Patriarh Teoctist, înconjurat de ierarhi, preoți și diaconi la biserica Sfântul Spiridon Nou, paraclis patriarhal, unde Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Române a fost hirotonit arhieru la 5 martie 1950.

STRANIERI, VENIȚI ACASĂ!

Primul ministru român Călin Popescu Tăriceanu va coordona un grup special de lucru cu scopul de a-i face pe românii plecați la muncă în străinătate să se reîntoarcă în țară.

CUTREMURUL DIN 1977

Pe 4 martie s-au împlinit 30 de ani de la cutremurul din 1977, care a avut loc în România. Cel mai mult de suferit a avut Bucureștiul: 1.424 persoane decedate și pierderi de 1,6 miliarde dolari. Cele 30 de secunde de acum 30 de ani au fost suficiente pentru a ucide peste 1.500 de oameni, în toată țara, să rănească 11.000 și să lase fără adăpost peste 35.000 de familii.

BALET LA SIBIU

Renumita trupă de balet din Győr va evolua pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor din Sibiu în ziua de 15 martie, cu începere de la ora 19.00. Spectacolul se înscrie în șirul programelor Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007.

ELEVII ROMÂNI ÎN UE

Elevii din România au posibilitatea să studieze un întreg an școlar în licee publice din Austria, Danemarca, Franța, Finlanda, Germania, Olanda, Spania sau Suedia prin intermediul unui program derulat de Centrul de Educație Internațională.

SĂPTĂMÂNA ELIADE

Vineri, 9 martie, de ziua lui Mircea Eliade, Teatrul Național Radiofonic propune în premieră spectacolul într-un act „1241”, cu Mihai Constantin în rolul principal, iar duminică, 11 martie, pe același post, se va difuza premiera unei alte piese: „Oameni și pietre”, cu Marian Râlea în rolul principal.

Concursuri noi pentru tabere, programe și cursuri în limba maternă

În urma ședinței de la 1 martie, Curatorul Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” a publicat noile concursuri pentru susținerea proiectelor de naționalitate. În primăvara anului 2007, organizațiile minoritare își pot înainta dosarele în trei categorii: tabere de limbă și de autocunoaștere pentru copii și tineret; programe culturale și religioase în limba maternă; programe de perfecționare a specialiștilor din viața publică. Termenul înaintării dosarelor pentru fiecare categorie este **6 aprilie 2007**.

Taberele pentru copii și tineret vor fi **tabere de păstrare a tradițiilor în limba maternă**, care vor avea conținut cultural de naționalitate sau **tabere religioase în limba maternă**. Aici se poate concura pentru unele servicii (cheltuieli de transport, cazare, masă, închirierea sălii, serviciile conferențiarilor), onorarii, și pentru alte mărfuri care vor fi folosite în cadrul programului (de exemplu: alimente, rechizite, decor etc.). Tabă-

ra se va desfășura în limba maternă, va fi de cel puțin șapte zile și vor participa cel puțin 20 de persoane. Se poate concura pentru un sprijin de 200.000 de forinți (în caz că participă între 20–50 de persoane), iar dacă participă peste 50 de persoane se poate solicita 400.000 de forinți. Într-un singur caz se acordă 800.000 de forinți: dacă la tabără participă peste 100 de copii și tineri. Taberele vor avea loc între 1 martie 2007 – 29 februarie 2008.

Programele culturale și religioase se vor desfășura în limba maternă, cu scopul întăririi identității. Programele pot fi de lungă durată sau manifestări culturale. În categoria programelor de lungă durată sunt incluse, printre altele, cursuri de limbă, cursuri de dansuri și muzică populară, cursuri de artizanat, programe pentru păstrarea tradițiilor religioase etc. Manifestările vor fi: aniversări, întâlniri corale sau de dansuri, participare la spectacole teatrale, dezbateri culturale și de învăță-

mânt, expoziții, dezvelirea și reconstruirea plăcilor memoriale și a monumentelor, manifestări religioase în limba maternă și organizarea pelerinajelor în țara mamă. Suma maximă care se poate solicita este 200.000 de forinți, în cazuri speciale 400.000 de forinți. Aceste programe vor avea loc între 1 martie 2007 – 29 februarie 2008.

Programele de perfecționare a specialiștilor din viața publică se vor organiza pentru reprezentanții autoguvernărilor minoritare și ai organizațiilor civile, pentru jurnaliștii presei de naționalitate, cu scopul pregătirii necesare de specialitate în viața publică a naționalităților. Vor fi susținute cursuri la care participă cel puțin 20 de persoane. Sprijinul se va acorda ulterior. Cursurile de perfecționare se vor desfășura între 1 aprilie 2007 – 29 februarie 2008.

Formularul de concurs și îndrumătorul pot fi descărcate de pe site-ul Fundației Publice: www.mnekk.hu. Rita Pătcăș

Bine venit la Oradea

Reprezentanții Bisericii Greco-Catolice au salutat sosirea noului episcop ortodox de Oradea. „Vă întâmpinăm cu dragostea, disponibilitatea și deschiderea pe care o împărtășesc și trăiesc frații aceleiași mame – Biserica cea Una și Sfântă – și ai aceluiași Tată ceresc. Fie mereu binecuvântat, Preasfinția Sa Episcopul Sofronie, cel care vine în numele Domnului!” se arată în mesajul PSS Virgil Bercea, episcopul de Oradea al Bisericii Române Unite cu Roma.

Curs de limbă română la Otlaca-Pustă

Atunci când „conducătorii” noștri se zbat pentru obținerea funcțiilor bănoase, mai există inițiative laudabile, voluntare. Iată că abia la doi ani de la înființare, Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă, se remarcă cu o amplă activitate culturală. Cu scopul de a aduna românii otlăcani și de a întări sentimentul unității în comunitate, Asociația organizează din nou și din nou programe cultural-distractive, cu tot mai pronunțat caracter românesc.

Recent, conducerea Asociației a decis să înainteze concurs la Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”, pentru a obține sprijin în vederea realizării unui curs de limba română. Scopul inițiatorilor este ca otlăcanii să aibă posibilitatea de a însuși limba română literară.

Organizatorii activi și-au dat seama repede de posibilitățile oferite de aderarea României la Uniunea Europeană. Frontiere nu mai există, iar cunoștințele de limba română valorează tot mai mult. Limba română este o unealtă reală pentru a ne câștiga existența. Până când în județul Bichiș există

un șomaj serios, abia la câțiva kilometri, la Arad se deschid noi parcuri industriale, fabrici, oferind locuri de muncă pentru mii de oameni. Însă, deoarece în România este mare nevoie de muncitori, mii de români fiind plecați în străinătate, sunt așteptați muncitori din vecinătate, din Ungaria.

Conducerea asociației otlăcane mai atrage atenția tineretului studios că poate obține diplomă din limba română. Se știe că astăzi, pentru a obține diploma universitară, este nevoie de două diplome de limbă. Și de ce să nu fie una din limba maternă a tinerilor de naționalitate, a căror părinți și bunici vorbeau acasă românește?!

Motivațiile participării la un curs de română sunt atrăgătoare și clare, se așteaptă doar ca 20 de otlăcani să înțeleagă aceste avantaje. Înscrierile se pot face până la 20 martie, iar cererile în scris vor fi trimise la adresa Asociației Culturale Române „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă, str. Kossuth nr. 45.

Persoanele de contact sunt președinta Eva Bocior Karancsi, vicepreședinta Elvira Ardelean și secretara Victoria Tokai.

R. Pătcăș

Încheierea ediției: marți, ora 18.00

Document

Înalt Prea Sfinției Sale,
Înalt Prea Sfințitului Părinte
Dr. Nicolae Corneanu
Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului
Timișoara

MEMORIU

Înalt Prea Sfințite Părinte Arhiepiscop și Mitropolit,

Cu fiască supunere, preoții Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria aduc la cunoștința Înalt Prea Sfinției Voastre următoarele:

Biserica străbună a fost și rămâne cea mai importantă instituție care s-a implicat în păstrarea credinței și a identității naționale, tradițiilor, limbii și culturii neamului nostru.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română din Ungaria, aflată vreme de opt ani sub părinteasca purtare de grijă a Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie, a cunoscut o înflorire deosebită atât în ceea ce privește viața bisericească cât și în ceea ce privește afirmarea idealurilor naționale ale comunității românești din Ungaria. Prezența Ierarhului în fruntea Eparhiei a contribuit în mod hotărâtor la întărirea autorității Bisericii noastre atât în fața autorităților maghiare și a reprezentanților celorlalte culte creștine din Ungaria, cât și în fața credincioșilor.

În urma ședinței Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 13 februarie 2007, Colegiul Electoral Bisericesc a ales, în fruntea Episcopiei Oradiei, Bihorului și Sălajului, pe Prea Sfințitul Părinte Episcop Sofronie, care până în prezent a condus cu vrednicie Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria. Prin alegerea și instalarea Prea Sfinției Sale pe scaunul de Întâistătător al Episcopiei Oradiei, Bihorului și Sălajului, funcția de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria a rămas vacantă.

Ca urmare a acestui fapt, ne înfățișăm înaintea Înalt Prea Sfinției Voastre, ca unul care ați purtat de grijă cu părintească dragoste acestei Eparhii, încadrate canonic în Provincia Mitropolitană aflată sub înțeleapta arhipăstorie a Înalt Prea Sfinției Voastre, și căruia, Sfântul Sinod al Bisericii noastre, i-a încredințat conducerea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria pe perioada vacanței episcopale și misiunea de a organiza alegerea noului episcop, cu rugămintea de a sprijini demersul nostru pentru normalizarea vieții bisericești în cadrul Eparhiei noastre.

Având în vedere faptul că în vremea arhipăstoriei Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie, mai mulți Prea Cuvioși Părinți din România au fost aduși și implicați în viața bisericească a Eparhiei, slujind în mijlocul credincioșilor și cunoscând în detaliu problemele, particularitățile și nevoile reale ale românilor din Ungaria, ne exprimăm dorința ca viitorul episcop al Eparhiei să fie ales din rândul acestora.

Cunoscând bogata activitate desfășurată, vreme de opt ani, de Înalt Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Siluan Mănuilă, în calitatea de Consilier Cultural al Episcopiei și Stareț al Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” din Săcal, considerăm că Înalt Prea Cuvioșia Sa ar fi persoana cea mai potrivită pentru a păstori credincioșii Eparhiei noastre, conform art. 44 din Statutul de Organizare și Funcționare a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

În susținerea acestei propuneri aducem câteva argumente:

- alegerea Înalt Prea Cuviosului Părinte Arhimandrit Siluan Mănuilă ar asigura continuitatea firească a vieții eparhiei, având în vedere faptul că, de la început, a fost unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie;

- Înalt Prea Cuvioșia Sa este dorit de întreaga preoțime, de toți credincioșii și de conducătorii instituțiilor minorității române din Ungaria;

- Înalt Prea Cuvioșia Sa a reprezentat de nenumărate ori Episcopia la diferite evenimente ecumenice și culturale, fiind cunoscut și apreciat atât de autoritățile maghiare, reprezentanții diplomației române din Ungaria, precum și celelalte culte religioase istorice;

- în cazul alegerii Înalt Prea Cuvioșiei Sale nu s-ar mai repeta suspiciunile autorităților maghiare legate de venirea unei persoane necunoscute într-o funcție de mare responsabilitate pentru comunitatea românească din Ungaria;

Nădăjduind în înțelegerea și sprijinul Înalt Prea Sfinției Voastre de a se împlini dorința preoților și credincioșilor din Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, pentru continuitatea, stabilitatea și bunul mers al Eparhiei, rămânem ai Înalt Prea Sfinției Voastre supuși fii duhovnicești și Vă dorim zile îndelungate, sănătate deplină și ajutor de la Dumnezeu în arhipăstoria credincioșilor încredințați.

Prot. Pavel Ardelean, Vicar Administrativ

Pr. Ic. Stavr. Ilie Ciocan, Consilier Bisericesc

Pr. Ic. Stavr. Teodor Marc, Consilier Economic

Protos. Calinic Covaci, Exarh

Ierod. David Pop, Secretar Eparhial

Prot. Aurel Becan, Protopopul Seghedinului

Prot. Origen Sabău, Protop. Dobrițanului

Pr. Ic. Stavr. Marius Maghiaru, Pr. Paroh Budapesta

Pr. Ic. Stavr. Petru Pușcaș, Pr. Paroh Julia Mică

Pr. Ic. Stavr. Ioan Bun, Preot Paroh Micherechi

Pr. Florin Olteanu, Preot Paroh Chitighaz

Pr. Cosmin Pop, Preot Paroh Jaca

Singhel Nicolae Toderiță, Administratorul Centrului Eparhial

26 februarie 2007, Julia

Pe scurt...

BUDAPESTA

La Bibliotecă Kódex din Budapesta a avut loc marți, 6 martie, o întâlnire informativă despre noile reglementări de comandare a manualelor pentru naționalități.

BICHISCIABA

Uniunea Românilor din Bichisciaba organizează, sâmbătă, 10 martie, tradiționalul Bal de Mărțișor. Petrecerea organizată în cinstea românelor va avea loc la Restaurantul Party, cu începere de la ora 19.00.

JULA

Prin intermediul Institutului Cultural Român din Budapesta, Asociația Editorilor din România a făcut zilele trecute o importantă donație de carte pentru Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria. Stocul de 330 de volume cuprinde în primul rând cărți pentru copii și studenți, precum și beletristică.

POCEI

Autogovernarea românească organizează cea de-a doua ediție a Cupei Memoriale Sportive „Ioan Tanasi”. La întrecerea sportivă din 23 martie vor lua parte elevi din clasele 7-8 ale școlilor generale românești.

BIHOR

Școlile românești din Bedeu și din Săcal au solicitat recent într-o scrisoare oficială adresată Ministerului Învățământului, ca să li se accepte propunerea ca în viitor aceste două școli să funcționeze ca instituții asociate.

CHITIGHAZ

Primăria Chitighazului, Maria Gyuricska Kalcsó, a declarat zilele trecute că până la sfârșitul lunii martie Consiliul Local va hotărî care va fi soarta celor două școli generale (românească și ungurească) din localitate.

SEGHDIN

Autoconducerea românească din orașul de pe malul Tisei și-a ținut ultima ședință joi, 1 martie, la Catedra de română. La ședința deschisă au participat, pe lângă membrii autoconducerii, și alți români din oraș, discutând despre apropiatele alegeri minoritare pe țară.

Evanghelizare la Biserica Penticostală „Betel”, Micherechi

O mântuire pentru toți oamenii

Apostolul Pavel, supranumit și apostolul neamurilor, îi transmitea un mesaj scris lui Tit în care remarcă faptul „căci harul lui Dumnezeu care aduce mântuire pentru toți oamenii, a fost arătat” (Tit 2:11). Acest mesaj îmbucurător a rămas pe paginile Sfințelor Scripturi și provoacă pe cei care au primit pe Domnul Isus Hristos în inima lor să-l retransmită mai departe. Profetul Isaia prevestea cu sute de ani înainte de venirea Domnului Isus Hristos: „Ce frumos sunt pe munți picioarele celui ce aduce vești bune,

Domnului. În epistola către Evrei, scriitorul epistolei remarcă „cum vom scăpa noi, dacă stăm nepăsători față de o mântuire așa de mare, care după ce a fost vestită întâi de Domnul, ne-a fost adevărată de cei ce au auzit-o”.

Noi cei salvați de Domnul Isus suntem datorți să continuăm calea începută de El și continuată de sfinții apostoli în Biserica primară, până la venirea Domnului. Apostolul Ioan, unul dintre colaboratorii apropiați ai Domnului Isus, ne provoacă în prima sa epistolă în capitolul 4, ver-

care vestește pacea, picioarele celui ce aduce vești bune, care vestește mântuirea. Picioarele celui ce zice Sionului „Dumnezeu tău împărătește”. Biserica a avut și are bărbați, de la început până azi, pe care Duhul lui Dumnezeu i-a folosit în propagarea mesajului mântuirii prin jertfa de la cruce, și oamenii străpunși în inimă de Cuvântul lui Dumnezeu au căzut la poala crucii Domnului Isus, devenind apoi mădule în trupul lui Hristos. Mesajul Evanghelizării este o misiune deosebită care rămâne ca o responsabilitate majoră a Bisericii lui Hristos, până la venirea

setul 14 și 15: „Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul ca să fie Mântuitorul lumii. Cine va mărturisi că Isus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne în el, și el în Dumnezeu”. Dragostea lui Dumnezeu revărsată în viețile noastre prin harul său cel sfânt face din noi membri ai împărăției lui Dumnezeu care îndemnăm și pe alții să intre în această împărăție. Trăim vremuri de har, de libertate religioasă, când putem face această lucrare fără prea mari sacrificii. Epoca primară a Bisericii este presărată cu jertfele martirilor care, cu prețul vieții lor, au dus me-

sajul Evangheliei pe tot tărâmul Asiei mică, chiar până în Europa. Nu putem sta pasivi față de dăruirea și devotamentul de care ei au dat dovadă atunci. Sunt atâția oameni în jurul nostru care au absolută nevoie de beneficiile care le aduce intrarea în Împărăția lui Dumnezeu.

Conștienți de aceste adevăruri pe care le exprimă Evanghelia, ajutați de bunul Dumnezeu, am organizat în cadrul bisericii noastre, Biserica Penticostală „Betel” din Micherechi, o săptămână de evanghelizare, prilej cu care frații evangheliști din România și Italia au vestit Cuvântul Domnului sutelor de oameni care seară de seară au venit la închinare în biserica noastră.

În prima seară, 26 februarie, fratele Ghiță Ciobanu, păstor la filiala Suceava, împreună cu un grup de frați cântăreți din Voitinul – Suceava, l-au prezentat pe Domnul Isus ca Salvator al tuturor celor ce cred în jertfa de la Cruce. În seara de 27 februarie, fratele

Călin Turcu, păstor în biserica de pe strada Septimiu Altoiinii, Cluj-Napoca, împreună cu fratele Daniel Consianda și fratele Lodovic Arman, cântăreți au continuat în a-l prezenta pe Domnul Isus ca Salvator, chiar dacă-l accepti în viața ta ca Domn în ultimele clipe ale vieții, indiferent de starea ta păcătoasă. Fratele Călin a vorbit despre tâlharul răstignit alături de Isus, căruia Domnul i-a spus următoarele cuvinte: „Adevărat îți spun că astăzi vei fi cu mine în rai”.

În seara de 28 februarie, fratele Nicu Stoia, păstor la Biserica Smirna Timișoara, a vorbit inspirându-se dintr-un singur verset, Romani 14:17, despre trei atribute esențiale pe care trebuie să le aibă Biserica, neprihănire, pace, bucurie, provocând oamenii să intre într-o asemenea atmosferă binecuvântată. Fratele Ion Daneliuc, frații Adi și Marius și sora Ligia au laudat numele Domnului prin cântări și poezie.

În seara de 1 martie, fratele Dănuț Așchilean, de la Cluj-Napoca, a vorbit despre întoarcerea fiului risipitor, și împreună cu fratele Beni Cibu au laudat pe Domnul prin cântări. Fratele Franko Petrone din Italia, în data de 2 martie, a vorbit despre foamea spirituală profetită pentru vremurile pe care noi le trăim și modul în care noi, venind la Domnul, ne putem hrăni cu Cuvântul Său. Un grup de frați din Buteni-Arad a laudat numele Domnului prin cântări. Frații Adi Mihuța, Nicu Mărgăian și David Mărgăian în seara de 3 martie au vestit Cuvântul Domnului prin predicare și cântare, fratele David Mărgăian încheind această săptămână de evanghelizare citind din pilda semănătorului spusă de Domnul. Mă rog ca Domnul să facă ca sămânța semănată în această săptămână să găsească pământul al patrulea, prezentat de Domnul și să încolțească, să crească și să aducă rod bogat.

Viorel Bogdan

Invitație la evanghelizare

Biserica Baptistă din Chitighaz vă invită cu deosebită dragoste la serviciile de evanghelizare, cuprinse între 16–18 martie. În zilele de vineri, sâmbătă și duminică, în cadrul serviciilor speciale vor vesti Cuvântul lui Dumnezeu oaspeți din România, însoțiți de grupuri de cântăreți.

Vineri, 16 martie, cu începere de la ora 18.00, pastorul Vali Slăvoacă va propovădui mesajul divin, fiind însoțit de orchestra de coarde din Arad. Sâmbătă seara, tot de la ora 18.00, vom avea ca oaspeți pe fratele seminarist Daniel Velcota și corul mixt al Bisericii Baptiste din Chișineu-Criș. În ziua de duminică, 18 martie, pastorul Sorin Ignat și Corul bărbătesc al Bisericii Baptiste din Curtici îl vor slăvi pe Dumnezeu prin predică și cântări.

Îi așteptăm cu drag pe toți cei interesați.

Conducerea Bisericii Baptiste din Chitighaz

Sf. Ioan Gură de Aur

Obârșia răului

Dar pentru ce a făcut Dumnezeu pe om așa cum este (adică în stare de a fi rău)? Nu Dumnezeu l-a făcut așa, departe de aceasta; căci altfel nu l-ar fi pedepsit. Ținem oare de rău pe robii noștri când înșiși noi suntem în greșală? Cu atât mai mult Dumnezeu, stăpânul lumii, nu ne-ar fi ținut pe noi.

Cum a ajuns, așadar, omul unde a ajuns? Prin propria lui greșală, prin greșala trândăviei lui. A creat Dumnezeu pe toți oamenii? Pentru oricine, aceasta-i limpede. Cum se face atunci că nu toți sunt asemenea, în ce privește virtutea și stricăciunea?

De unde au ieșit cei răi, cei stricați? Dacă voia nu are aici nici un rost, dacă firea a făcut totul, atunci cum se face că unii să fie buni, și alții răi? Dacă toți ar fi răi din fire, ar fi cu neputință cuiva să fie bun – dacă toți ar fi buni din fire, cu neputință să fie cineva rău. Firea fiind aceeași pentru toți oamenii, toți ar trebui să fie, din partea aceasta, de un singur fel, buni sau răi.

Vom zice că unii sunt buni din fire și alții răi (ceea ce ar fi neînțelept, după cum am arătat)? Atunci aceste feluri de a fi ar trebui să fie nestrămutate, căci ceea ce-i firesc este și nestrămutat. De pildă, toți suntem supuși morții și suferinței – și orice ar face, nimeni nu poate fi nepăsător. Ci noi vedem mulți ajungând din buni răi și din răi buni. La cea dintâi întâmplare prin trândăvie, la cea de a doua prin băgare de seamă. Ceea ce ne arată cu prisosință că aceste două feluri de a fi nu sunt deloc firești, pentru că însușirile firești nu se schimbă și nu se câștigă prin băgare de seamă. După cum nu-i nevoie să facem nici un efort ca să vedem sau să auzim – cu atât mai mult n-ar trebui să ne trudem ca să practicăm virtutea, dacă firea ea însăși ar fi aceea care ne-ar da-o în folosire. Și de ce, oare. Dumnezeu ar face răi, când poate face buni pe toți oamenii?

Atunci, de unde izvorăște răul? Întrebați-vă voi înșivă. Treaba mea este să arăt că nu vine nici din fire, nici de la Dumnezeu. Atunci e întâmplarea? Deloc. Atunci, vine din nimic?

Tăceți din gură; feriți-vă de nebunia de a cinsti la fel și încă în ce fel, răul și pe Dumnezeu. Căci dacă răul vine din nimic, el ar fi atotputernic, și n-ar putea fi nici scos, nici nimicit. Ceea ce, într-adevăr, se trage din nimic, n-are sfârșit, toată lumea își dă seama de aceasta.

Și dacă răul ar avea atâta putere, cum se face că sunt și atâția oameni de bine? Cum ființele, care au un început, ar putea fi ele mai puternice decât răul, care nu are început? Dar Dumnezeu poate stârpi răul. Când? Și cum ar putea El stârpi ceea ce se bucură de aceeași cinste ca El și având aceeași putere? O, răutate diavolească, ce de rele ai scornit? Ce blasfemie a născocit împotriva lui Dumnezeu.

Cum a închipuit, sub cuvânt de pietate, o nouă impietate!... Voind a statornici că răul nu se trage de la Dumnezeu, a adus o altă învățătură stricată, că adică el nu ar avea început.

Dar, în cele din urmă, de unde se trage răul? Din aceea că vrem sau nu vrem. Și că vrem sau nu vrem, la rândul lor, de unde vin?

Din noi înșine... Răul nu-i altceva decât neascultare față de Dumnezeu. Dar omul de unde a învățat aceasta? Spuneți-mi: era prea greu să învețe aceasta? Nici eu nu zic că era prea greu, dar de unde i-a venit voia aceasta a neascultării? Din alegerea lui și din ignoranța lui. Stăpâni fiind de a alege, unii au ales răul.

Dacă după acest răspuns, vă aflați încă încurcați și tulburați, eu am să vă pun o întrebare care nu-i nici atât de grea, nici amestecată, ci una simplă și limpede. Ați fost pe rând bun și rău? Ceea ce înseamnă: Vi s-a întâmplat uneori să biruiți patima, iar de alte ori să fiți biruiți de ea? De a fi biruiți de beție sau de a o birui voi pe ea? De a vă lăsa luați de mână sau de a o goni? De a disprețui un sărac sau a a-l lua în seamă? De a păcătuți prin nerușinare sau de a fi caști?

De unde vin, așadar, toate aceste valuri? De unde? De nu-mi veți spune, vă voi spune eu. De acolo că uneori ați fost cu băgare de seamă și v-ați dat osteneală, iar alteori ați fost nebăgători de seamă și trândavi...

„Cinstirea sfintelor icoane, element esențial al identității noastre ortodoxe”

„În Duminica Ortodoxiei, Sfânta Biserică ne oferă un element esențial al identității noastre ortodoxe: cinstirea sfintelor icoane. Icoana ni se descoperă printr-un limbaj spiritual propriu din două domenii: istoric și teologic, fiind lipsită de cea mai mică formă de agresiune, informează Biroul de Presă al Patriarhiei Române.

Limbajul istoric al icoanei ne amintește de evenimentele sfinte din istoria mântuirii și ne îndreaptă spre Împărăția cerurilor, oferindu-ne posibilitatea de a vedea spiritual cele ce nu se pot vedea și percepe prin simțuri. Prin icoana sfântă se descoperă Dumnezeu în inima noastră, după cum spune Sf. Ioan Damaschin: „Ceea ce este cuvântul pentru auz, aceea este icoana pentru văz, căci cu ajutorul minții ne unim cu icoana”. Așadar, Evanghelia și icoana nu pot fi despărțite una de cealaltă.

Icoana ne vorbește, de asemenea, tainic-teologic și ne cheamă la rugăciune, devenind prin sfințire „locul unei prezențe harice”, făcând legătura între noi și persoana sfântă zugrăvită pe ea, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, care zice: „...noi privim ca într-o oglindă cu fața descoperită slava Domnului...” (II Corinteni 3, 18). Lupta pentru icoană a fost lupta pentru Fața luminoasă a lui Hristos, pe care este rezumată întreaga credință și viață creștină, întreaga Ortodoxie. Biruința smerită prin martiriu și mărturie a

sfintelor icoane în Bizanț a fost triumful Ortodoxiei asupra iconoclasmului secularizator al Imperiului bizantin.

În epoca noastră, locul ideologiilor totalitare a fost luat de alte forme subtile de rătăcire a persoanei umane, de la adevărul credinței. În numele unui respect pentru om, greșit înțeles, după 17 ani de la căderea comunismului, vedem cu durere că și la noi Ortodoxia și icoanele ei redevin ținta unor atacuri

nedrepte. O arată cele două campanii agresive din toamna anului 2006 pentru eliminarea orei de religie din învățământul public, precum și a icoanelor din școli.

Un nou iconoclast în-cercă să-L alunge pe Hristos din conștiința publică, să-i priveze pe copii de învățarea dreptei credințe și de contemplarea Feței Lui divino-umane.

Prezența icoanelor în școli depășește rolul de mijloc didactic intuitiv pe care îl poate avea la ora de religie, ele fiind imagini sfinte și sfințitoare care oferă autoritate divină în formarea intelectuală și spirituală a tinerei generații...”

(Fragment din *pastorala Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române adresată clerului și credincioșilor ortodocși din cuprinsul Patriarhiei Române la Duminica Ortodoxiei – prima din postul Sfinților Paști, 25 februarie 2007*)

Unitatea Ortodoxiei

În biserica ortodoxă bulgară cu hramul Sf. Chiril și Metodiu din Budapesta a fost oficiată duminică, 25 februarie, slujba Sfintei Liturghii, la care au participat reprezentanții bisericilor ortodoxe din Ungaria.

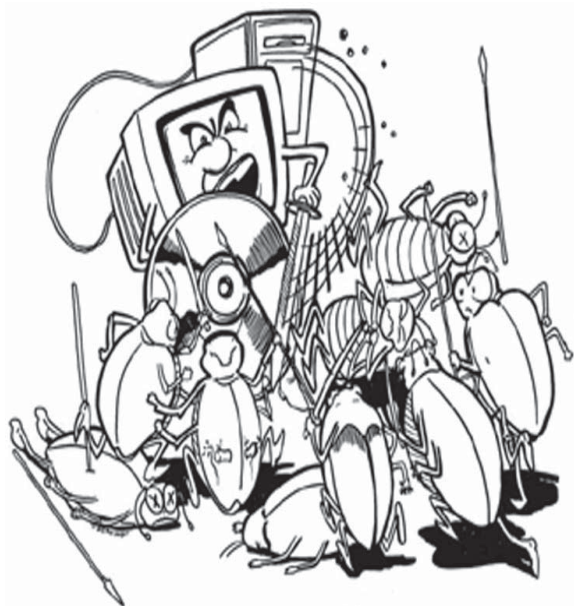
Prima duminică din perioada Postului Mare este o duminică specială, numindu-se Duminica Ortodoxiei, pentru că marchează lupta și biruința dreptei credințe. Biserica Ortodoxă Română din Ungaria a fost reprezentată la acest eveniment de preotul Marius Maghiaru.

Preoții ortodocși au rostit o rugăciune și pentru *Prea Sfințitul Sofroniu*, fostul ierarh al românilor din Ungaria, ales recent în scaunul episcopal din Oradea. E.I.

GHID INTERNET

Scrisori neașteptate
și viruși periculoși

Dacă primești un mesaj de la o adresă pe care nu o recunoști, cel mai sigur lucru e să-l ștergi fără să-l deschizi. Unele e-mail-uri, așa-zisele e-mail-uri „spam”, sunt la fel ca pliantele publicitare

care îți intră în cutia poștală de la bloc. Când îți dai adresa de e-mail, de pildă atunci când completezi un formular pe un website, caută și o căsuță de validare a opțiunii că nu vrei să primești e-mail-uri cu reclame. Dacă primești în mod regulat de la aceeași sursă mesaje pe care nu le vrei, încearcă să le filtrezi sau să le blochezi. În Outlook Express o poți face apăsând pe Message în meniu, apoi pe Block Sender. Toate mesajele venind de la acea adresă vor fi direcționate direct către folder-ul de mesaje șterse.

Câteodată un mesaj poate conține viruși, de obicei ca fișiere atașate. Asigură-te mereu că deții programe antivirus aduse la zi.

Mai mult, se poate întâmpla să primești avertismente cu privire la viruși infiltrați pe computer în anumite fișiere care trebuie șterse, și îți se va cere să trimiți mai departe. De cele mai multe ori e vorba de „păcăleli” (engl. hoax) care nu au o dată de apariție certă și, de obicei, circulă pe Internet ani întregi. Nu trebuie să ștergi niciodată fișiere de pe computer pentru că un e-mail oarecare îți spune să faci asta. În schimb, șterge mai bine mesajul cu pricina.

MARI GÂNDITORI
AI LUMIIFrederick
Wilhelm
Schelling
1775–1854

Schelling își descrie
activitatea drept reconcilierea
subiectivului
cu obiectivul

Filosof german care a acceptat provocarea creării unei punți între subiectivitatea și obiectivitatea, problemă ce fusese reliefată de către Descartes, și asumată ca proiect, deși cu rezultate nesatisfăcătoare, de Spinoza și Kant. Schelling a încercat să rezolve problema dualismului cartezian – cu sinele conștient situat de o parte și lumea exterioară de cealaltă – într-o serie de lucrări, dintre care cea mai importantă este timpuria, dar monumentală, Sistem al idealismului transcendent.

Urmând concepția kantiană, Schelling distinge între „filosofia transcendentă” privind principiile fundamentale ale cunoașterii și elementele empirice, și filosofia naturii, știința ce se ocupă cu ceea ce de regulă numim lume exterioară. Schelling ne invită să considerăm că ele se implică reciproc. Dacă începem prin a ne îndrepta atenția către filosofia naturii, atunci trebuie să explicăm fenomenul sinelui conștient așa cum apare în cadrul naturii. Dacă începem cu fenomenologia conștiinței, trebuie să explicăm originea obiectelor materiale așa cum apar în cadrul experiențelor conștiente. Astfel, după cum comentează Hegel „aceste două procese separate sunt, ca întreg foarte clar exprimate: forusul ce pornește dinspre natură către subiect, și cel ce pornește dinspre eu către obiect”.

Schelling își descrie cercetarea drept reconcilierea subiectului cu obiectivul. Acesta sunt, de fapt, unul și același lucru. O filosofie transcendentă ar trebui să prezinte modalitatea în care subiectivul și obiectivul se unesc într-unul singur, parte din același adevăr atotcuprinzător, aspecte ce țin de Absolut.

Filosoful german descrie procesul prin care cercetarea științifică a lumii naturale duce la concluzia inevitabilă a existenței unui subiect și deci la recunoașterea intelectului în cadrul ordinii naturale. În această privință, el urmează concepția aristotelică a unei lumi teologice sau naturale guvernate de scop. Însă viziunea lui Schelling este mult mai cuprinzătoare decât cea aristotelică, și devine limpede doar când discută procesul trecerii de la subiectiv la obiectiv.

Filosofia transcendentă trebuie să pornească de la conștientizarea subiectivă a sinelui, sau altfel spus, conștiința de sine. Sistemul idealismului transcendent este mecanismul originării lumii obiective din principiile lăuntrice ale activității spirituale. În procesul de conștientizare a sinelui de către sine, acesta este depotrivă subiect și obiect. El reprezintă o posibilitate nelimitată, infinită, dar atâta timp cât se plasează pe sine ca obiect al studiului, trebuie să devină finit în raport cu sine. În încercarea de a înțelege acest paradox, Schelling afirmă că limitarea și idealul sunt, de fapt, re-

flecții reciproce. Prin conștiința de sine, subiectul și obiectul sunt unul și același lucru: sunt identice. În acest punct, Schelling privește activitatea spirituală a conștientizării sinelui de către sine ca fiind aceeași cu Absolutul sau cu Dumnezeu. Afirmatia lui Hegel, unul dintre cei mai misterioși filosofi ai tuturor timpurilor, cu referire la cele prezentate mai sus este grăitoare: „toate acestea reprezintă o talmeș-balmeș de abstracțiuni”.

Concluzia la care ajunge Schelling în urma acestor abstracțiuni dezordonate nu este cu mult diferită de cea a lui Spinoza. Absolutul sau „Sufletul Lumii” este exprimat prin aspectul dual minte-natură.

Tot ceea ce există este partea din Unul. Cosmosul sau Universul este o entitate desăvârșită ce se revelează în timp, și este Absolut, idee prin care Schelling înțelege că nimicul (neființa) nu face parte din natura acestuia. Totuși, el merge mai departe decât Spinoza, afirmând că sinele conștient este el însuși conștiința Universului, „Sufletul Lumii”, care se exprimă și se revelează în timp. Așadar, prin om, Absolutul devine conștient de sine.

Deși criticată pe alocuri de Hegel și alți filosofi post-kantieni, ideea a fost extrem de bine primită la acea vreme. Ea înnobila artistul, care nu mai exprima doar propriile idei ci și pe cele ale Absolutului, ale lui Dumnezeu însuși. Însă în cele din urmă, chiar și adepții lui Schiller au fost nevoiți să recunoască eșecul încercării sale de a împăca subiectivul cu obiectivul. Cu toate acestea, ideile sale rămân însemnate, în special întrucât au constituit o sursă majoră de inspirație pentru Schopenhauer, Nietzsche, Heidegger și Whitehead.

„Licurici”, revista elevilor români din trei țări

A apărut primul număr din anul 2007 al revistei școlare „Licurici”. Revista este realizată de elevii Școlii cu clasele I-VIII nr. 21 „Vincențiu Babeș” din Timișoara, ai Liceului și școlii generale românești „Nicolae Bălcescu” din Jula și de elevii Școlii generale „Olga Petrov-Radișici” din Vârșet, Serbia și Muntenegru.

Primele pagini ale revistei cuprind scrieri de ale școlarilor români din Ungaria, care relatează despre evenimente importante din viața școlară. *Anamaria*

Bányai a scris despre cum au adunat bani elevii școlii pentru a ajuta un copil paralizat, iar *Agneta Ardelean* informează despre comemorarea strămoșilor români de Ziua Morților din 2006. *Maria Ruja* și *Zenadia Minea* au relatat despre impresiile lor de a participa cu corul Liceului Românesc în Parlamentul Ungariei, cu ocazia ședinței comune de guvern româno-maghiar. *Matilda Tyukodi*, elevă în clasa a 11-a, a fost aleasă primărița elevilor orașului Jula. Despre Zilele elevilor julani a scris chiar noua primăriță. La Liceul Bălcescu a fost instalat la sfârșitul lui noiembrie suportul software pentru lecții virtuale, electronice, pe care le-a prezentat în revistă *Grigore Farkas* din clasa a 11-a. Rubricile elevilor din Ungaria mai includ și câteva jocuri distractive pentru copii, desene și poezii ale elevilor, precum și poezii ale profesoarei *Ana Crișan*. R.P.

„Domnul Goe vs. Bubico” la Chitighaz

Echipa de teatru a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula se deplasează în fiecare an în localitățile în care trăiesc și români, unde suntem primiți cu mult drag. Săptămâna trecută și la Chitighaz am fost primiți cu multă ospitalitate. Pe scena Casei de cultură am prezentat piesa „Domnul Goe vs. Bubico”, în regia *Eleonorei Chiriac*. După ce am văzut bucuria spectatorilor, ne-au trecut toa-

te emoțiile. Și de data aceasta am avut mare succes, am fost aplaudați de spectatorii care s-au arătat foarte încântați.

Gazdele din Chitighaz ne-au primit cu pogăcele gustoase. Ne-am simțit foarte bine printre elevii din această localitate. Avem speranța că și în viitor vom ieși cu alte piese frumoase la Chitighaz pentru a îmbucura sătenii de acolo.

Alexandra Nica, elevă

Mărțișoare pentru copilașii români din Jula

Sosirea primăverii a fost sărbătorită, luni, 5 martie, de grupele românești de la Grădinița din strada Galamb din Jula.

Conform tradiției, mulțumită contribuției Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, cu această ocazie băieții grupelor Veverița și Ursulețul au dăruit fetițelor Mărțișoare, pentru

a le purta la piept pe durata lunii martie.

Dar de această dată, pentru a ocoli supărarea, și băieții s-au bucurat de simbolul primăverii.

Copilașii români s-au pregătit și cu un mic program, vestind prin poezioare și jocuri sosirea primăverii.

R.P.

Mărțișorul

Mărțișoare
mama poartă
Mărțișoare
am și eu,
Ca talizman mărțișorul
Primăvara-l port și eu.
La pieptul meu
ocrotitor
E cel mai drag
mărțișor.

Martie

Martie, martie
mărțișor
Ai dat drumul la izvor,
Risipind și nori și ceață
Tu trezești din nou
la viață,
Iarbă, găze,
flori, albine...
Eu, de aceea
țin la tine.

Un bal pentru elevii noștri

Într-un decor de primăvară, cu gustări și muzică, într-o atmosferă de prietenie și voie bună, Curatorul Fundației „Pro discipulis” – „Pentru elevii noștri”, în colaborare cu direcțiunea Liceului și Școlii Generale „Nicolae Bălcescu” din Jula, a organizat pentru a cincea oară balul de binefacere.

Serata a avut loc sâmbătă, 3 martie, în sala festivă a Centrului Cultural Românesc unde părinți, profesori și foști elevi ai liceului au răspuns pozitiv invitației școlii și liceului românesc.

După părerea multor participanți, acest bal este întotdeauna cea mai plăcută petrecere la care, pe lângă faptul că se adună fonduri pentru copii, participanții se reîntâlnesc întotdeauna cu drag, petrec împreună, întărindu-se astfel sentimentul de comunitate între profesori, elevi, părinți și foști elevi.

Balul a fost deschis prin cuvintele de bun venit, rostite de doamna directoare *Maria Gurzău Czeglédi*,

care a subliniat că această întâlnire este locul unde se întâlnesc an de an tot mai

multe generații. Președinta fundației *Ana Rocsin Nagy*, în cuvântarea sa festivă a subliniat însemnătatea fundației și le-a mulțumit tuturor pentru sprijinul acordat, ajutor prin care fundația își poate îndeplini sarcinile la un nivel mai ridicat. A amintit și de răspunderea pe care o avem față de copiii și nepoții noștri, elevi ai acestei instituții, deoarece ei sunt viitorul comunității românești.

Seara de binefacere a început cu un variat program cultural la care elevii școlii și ai liceului au prezentat scenete vesele, dansuri populare, dansuri de salon și moderne. Corul de fete al liceului românesc, dirijat de profesorul *Gheorghe Flueraș* a interpretat muzică veselă de primăvară, iar în încheiere liceențele au prezentat o paradă de modă, cu elegantele rochii de seară și rochii de mireasă, din colecția *Magdalenei Gurzău*, care în fiecare an sprijină această fundație.

După terminarea programului elevilor, oaspeții prezenți s-au bucurat de o petrecere cu muzică și dans.

Foto: Ioan Ruja

APEL Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Jula și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Jula, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Feciori din Micherechi prin anii 1940
(Fotografie din arhiva Mariei Gurzău Iova)

Anca L. Crișan

Proiect comun între județele Arad și Bichiș

Cânepa, de la etnologie la ecologie

Muzeul „Munkácsy Mihály” din Bichișciaba și Complexul Muzeal Arad a lansat la sfârșitul anului 2006 un nou proiect comun, intitulat „Cânepa, de la etnologie la ecologie”. Proiectul cuprinde cercetări în 12 localități din Ungaria și România. În a doua deplasare, săptămâna trecută, etnologii români s-au aflat la Micherechi, vizitând-o pe *Ana Rocsin*, care le-a arătat cum a învățat ea de la bunici să țese la război. Despre noul proiect am stat de vorbă cu cercetătorul *Sorin Sabău* de la Complexul Muzeal Arad.

– Acesta este al treilea proiect cu finanțare Phare, pe care îl desfășoară Complexul Muzeal Arad, împreună cu Muzeul „Munkácsy” din Bichișciaba. Scopul acestuia este de a convinge lumea că totuși cânepa, această plantă textilă, este ecologică și că ea nu trebuie uitată, cu atât mai mult cu cât ea are o poveste străveche întâlnită atât la români, la maghiari, cât și la slovaci, la toate națiunile care trăiesc în această zonă.

– După câte știu, a doua localitate în care v-ați deplasat a fost Micherechiul? Care a fost rezultatul cercetărilor din Micherechi?

– În cadrul acestui proiect am inclus și Micherechiul. Am vizitat zona și am aflat cu bucurie că mai există femei care țes la război sau care au țesut pe vre-

muri. Ele au prelucrat cânepa, au cultivat-o, au prelucrat-o, ca în final să se obțină fibra și după aceea hainele, care sunt de fapt niște haine ecologice. Acesta este și scopul proiectului, să convingem lumea că îmbrăcămintea din fibra de cânepă este ecologică. Am găsit și am și filmat un război de țesut, o femeie care ne-a prezentat ce țesuse ea în tinerețe, ceea ce a învățat de la părinții ei, de la bunicii ei și a dus mai departe. Din păcate, ea este singura din Micherechi.

– Ați mai fost și în alte localități românești?

– Da. În proiect sunt incluse 12 localități, 8 din România și 4 din Ungaria. În Ungaria este vorba de Seghedin, Csanádapáca, Micherechi și Leta Mare, iar în România Timișoara, Sânnicolau Mare, Lovrin,

Carei, Iratoș, Nădlac, Șicula și Buteni.

– Cât durează proiectul?

– Proiectul a început la 1 decembrie 2006, durează un an de zile, și se va termina la 30 noiembrie 2007. În cadrul proiectului vom cerceta în cele 12 localități, vom filma, vom lua interviuri de la cei care s-au preocupat de prelucrarea cânepii. Vom face un film documentar, vom face o pagină web, care va putea fi accesată pe in-

ternet, vom face o expoziție în Ungaria și una în România, legată de prelucrarea cânepii, de produsele care se pot obține din cânepă. Vom încerca să implicăm în proiectul nostru și tineri de la licee din Arad, de la Liceul Textil sau de la Liceul de Artă, designeri sau cei care știu să țese efectiv. Vrem să-i implicăm în acest proiect și să-i convingem că totuși o îmbrăcămintă ecologică este mai bună decât cele făcute din alte fibre decât cele naturale. Acum ne aflăm la a doua deplasare. Aproape două luni au durat pregătirile pentru cercetarea care urmează.

– Cine sunt partenerii specialiști din Ungaria?

– *Emilia Martin, Elena Csobai, Andó György*, cărora le mulțumesc și pe această cale colaborarea

rodnică pe care o avem de mult timp. Iar colegii mei de la Complexul Muzeal din Arad sunt *Elena Rodica Colta* și *Gabriel Hălmăgian*.

– Când se vor ști rezultatele proiectului?

– Rezultatele proiectului se vor vedea în toamnă, în lunile octombrie, noiembrie, chiar decembrie. Atunci vom veni în Ungaria cu o expoziție, vom avea seminarii pe această temă și vom prezenta filmul documentar care este o istorie a cânepii și a prelucrării ei atât în județul Arad, cât și în județul Bichiș. Vom scoate broșuri, vom avea pagina web. Deocamdată ne aflăm în plin proces de cercetare. Este chiar punctul culminant al cercetării, iar concluziile se vor vedea în toamnă.

Rita Păcș

Cercetătorii noștri în „Dicționarul etnologilor români”

Primul dicționar important despre folcloristica românească a apărut în anul 1979, reprezentând „omagiul de recunoștință adus celor puțin cunoscuți care au cules folclorul neamului lor”, după cum scrie în prefața acestuia renumitul etnolog Ovidiu Bârlea.

Ajungând în 2006 la ediția a III-a, revăzută și mult adăugită, volumul redactat de *Jordan Datcu*, „Dicționarul etnologilor români”, cuprinde în aproape o mie de pagini date despre autori, publicații periodice, instituții, mari colecții și bibliografii. Cartea apărută cu sprijinul Ministerului Educației și Cercetării din România este un adevărat lexicon de istorie a folcloristicii românești.

„Iar dacă unii au rămas încă în umbră, până cine știe când...” – își încheie Ovidiu Bârlea gândurile din prefața primei ediții, prevestind parcă acele vremuri când pe lângă folcloriștii români din țară, se vor alinia și cercetătorii români

din afara granițelor României. Astfel, volumul apărut în cursul anului trecut, pentru prima dată, include și folcloriștii români din Ungaria, printre care figurează *Mihaela Bucin, Maria Gurzău Czegledi, Ana Hoțopan, Alexandru Hoțopan, Eva Kozma, Emilia Martin* și *Stella Nikula* (cu ortografia și în ordinea cum apar în carte). Dicționarul mai cuprinde și un articol despre revista etnografică „Izvorul” și unul despre Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria.

„Dicționarul etnologilor români” a lui *Jordan Datcu* publică, de asemenea, articole despre cercetători români din Republica Moldova și din Serbia.

E. Iova

ANTICARIAT
Proprietar: Karl Konrad
Koreander

Inscripția de mai sus se afla pe ușa de sticlă a unei prăvălioare, dar firește că arăta așa numai când priveai din interiorul încăperii cam întunecoase prin geam afară, spre stradă.

Era o dimineată de noiembrie rece și cenușie și ploua cu găleata. Picături se prelingeau pe fereastră și peste literele întortocheate. Tot ce se putea zări prin geam era doar un zid pătat de ploaie pe partea opusă a străzii.

Dintr-o dată ușa fu deschisă atât de violent, că micuțul ciorchine de clopoțel de alamă atârnat deasupra ei se porni să sune cu zgomot și nu se mai liniști multă vreme.

Făptașul zarvei era un băiețel gras, de vreo zece sau unsprezece ani. Părul castaniu-închis îi atârna ud peste față, haina îi era learcă de ploaie și picura, iar peste umăr purta un ghiozdan prins de o curea. Băiețelul era cam palid și găfâia, dar, spre deosebire de graba de care dăduse dovadă până atunci, rămase acum încremenit în pragul ușii deschise.

În fața lui se afla o încăpăre lungă și îngustă, ce se pierdea spre fund în semiîntuneric. De-a lungul pereților până sus la tavan erau rafturi înțesate cu cărți de toate mărimile și de toate formele. Pe podea se îngrămădeau maldăre de tomuri uriașe, iar pe câteva mese se înălțau stive de cărți mai mici, legate în piele și cu cotorul auriu. Din spatele unui zid de cărți înalt cât un stat de om, în celălalt capăt al încăperii, se zărea lumina unei lămpi. Iar printre razele ei se ridica din când în când un rotocol de fum, se dilata și apoi se topea mai sus în întuneric. Semăna cu semnalele prin care indienii își transmiteau veștile de pe un munte pe altul. Era limpede că acolo ședea cineva și într-adevăr băiatul auzi un glas spunându-i destul de răstit de după zidul de cărți:

– N-aveți decât să vă mirați stând înăuntru sau afară, dar închideți ușa. Trage.

*

Michael Ende Povestea fără sfârșit (fragmente)

Băiatul ascultă și închise ușa încet-șor. Apoi se apropiu de zidul de cărți și privi cu băgare de seamă în spatele lui. Într-un fotoliu înalt din piele roasă ședea un bărbat îndesat și greoi. Era îmbrăcat în haine negre mototolite, uzate și parcă prăfuite. Avea o cheie mare și doar peste urechi i se zbârlea câte un smoc de peri albi. Fața îi era roșie și-ți amintea de un bulldog rău. Pe nasul borcănat purta ochelari mici cu ramă de aur. Omul mai fuma și o lulea curbată, care-i atârna din colțul gurii, astfel că toată gura i se strâmbase într-o parte. Pe genunchi ținea o carte pe care probabil tocmai o citea, căci, închizând-o, își lăsase arătătorul gros al mâinii stângi între paginile ei – oarecum în chip de semn de carte.

Acum își scoase ochelarii cu dreapta și îl examină pe băiețelul gras care stătea în fața lui cu hainele picurând; uitându-se la el, își miji ochii, ceea ce îl făcea să semene și mai tare cu un câine ce vrea să muște. Apoi mormăi:

– Ce mai flecuște!

Pe urmă deschise din nou cartea și continuă să citească.

*

Băiatul nu prea știa ce să facă, de aceea rămase pe loc și-l privi cu ochi mari pe bărbat. În sfârșit, acesta închise iar cartea – ca mai înainte, lăsând degetul între pagini – și mormăi:

– Ascultă, băiete, eu nu pot să sufăr copiii. E drept că în ziua de azi toată lumea face mare caz de voi – dar eu nu! Nu sunt absolut deloc un prieten al copiilor. Pentru mine copii nu sunt nimic altceva decât niște prostovani gălăgioși, niște nesuferiți care strică totul, murdăresc cărțile cu dulceață și le rup paginile, și nu se sinchisesc defel că cei mari ar putea să aibă și ei grijile și necazurile lor. Ți-o spun numai ca să știi de la bun început la ce să te aștepti. Și să mai știi că la mine nu există cărți pentru copii, iar alte cărți nu-ți vând. Asta e, și sper că ne-am înțeles!

Spusese toate acestea fără să scoată luleaua din gură. Apoi deschise din nou cartea și continuă să citească.

Băiatul înclină din cap în tăcere și dădu să plece, dar pe undeva i se părea că nu putea accepta fără replică această cuvântare, așa că se mai întoarse o dată și spuse încet:

– Dar nu sunt chiar toți așa.

Omul își ridică încet privirile și își scoase din nou ochelarii.

– Tot mai ești aici? Ia spune-mi, ce-ar trebui să fac să scap de unul ca tine? Ce lucru atât de important mai aveai de spus?

– Nimic important, răspunse băiatul încă și mai încet. Voiam doar... nu toți copiii sunt așa cum ai spus.

– Vasăzică, așa! Prefăcându-se mirat, bărbatul își ridică sprâncenele: Probabil că tu însuși ești marea excepție, nu?

Grăsuțul nu mai știa ce să răspundă. Doar ridică ușor din umeri și se întoarse din nou, dând să plece.

– Dar unde-i buna-cuviință? mai auzi în spatele său vocea morocănoasă. N-ai nici un pic de bună-cuviință, căci altfel s-ar fi convenit să te recomanzi cel puțin...

– Mă numesc Bastian,

spuse băiatul. Bastian Balthasar Bux.

– Un nume cam curios, mormăi bărbatul, cu acești trei de B. În sfârșit, tu n-ai nici o vină, nu ți-ai dat tu numele. Eu mă numesc Karl Konrad Koreander.

– Sunt trei de K, spuse serios băiatul.

– Hm, mormăi bătrânul, e-adevărat!

Pufăi câțiva norișori.

– În sfârșit, n-are nici o importanță cum ne numim, că tot n-o să ne mai vedem. Aș mai vrea însă să știu un singur lucru, anume de ce-ai pătruns adineuri cu atâta larmă în prăvălia mea. Mi se pare că fugeai de ceva. Așa e?

Bastian aprobă din cap. Fața lui rotundă părea acum și mai palidă, iar ochii lui încă și mai mari.

– Probabil că ai jefuit casa de bani dintr-o prăvălie, presupuse domnul Koreander, sau ai omorât vreo bătrână, sau ai făcut altceva ce faceți de-alde voi în ziua de azi. Nu cumva te urmărește poliția, băiete?

Bastian făcu din cap semn că nu.

– Hai, dă-i drumul, continuă domnul Koreander, spune drept de cine ai fugit?

– De ceilalți.

– De care ceilalți?

– De copiii din clasa mea.

– De ce?

– Nu... nu mă lasă-n pace.

– Dar ce-ți fac?

– Mă pândesc în fața școlii.

– Și pe urmă?

– Pe urmă strigă tot soiul de lucruri. Mă înghiontesc și îmi bat joc de mine.

– Și tu te lași?

Domnul Koreander îl privi câțiva timp dezaprobat pe băiat, apoi îl întrebă:

– De ce nu le arzi câte un pumn zdravăn?

Bastian îl privi cu ochii mari.

– Nu – nu-mi place așa ceva. Și pe urmă – nici nu știu să boxez bine.

– Da' cu trânta cum stai? se interesă Koreander. Cu alergarea, înotul, fotbalul, gimnastica? Nu te pricepi la nimic din toate astea?

Băiatul făcu din cap semn că nu.

– Cu alte cuvinte, spuse domnul Koreander, ești un mototol, nu-i așa?

Bastian ridică din umeri... (Va urma)

Banderas e așteptat la Cluj

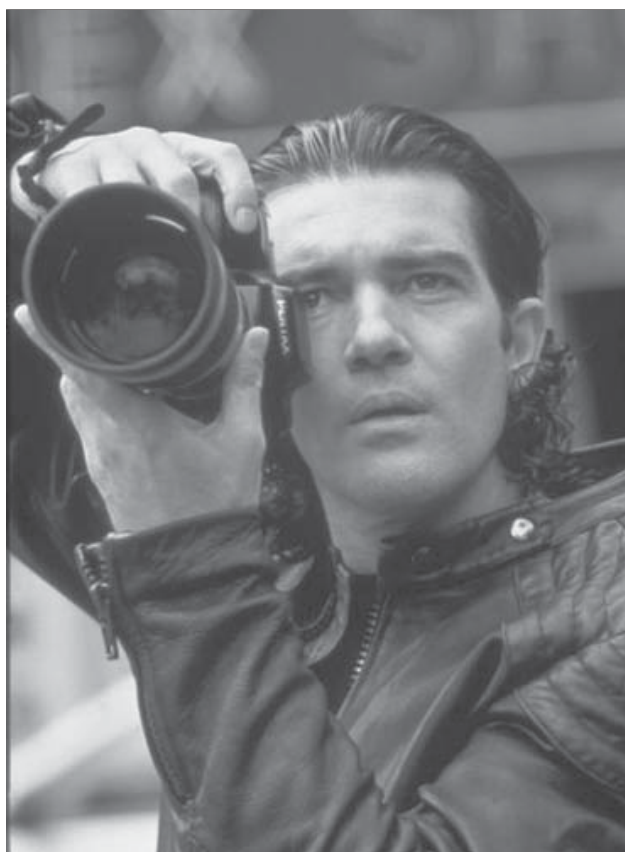
Un film regizat de Antonio Banderas va fi prezentat la Festivalul de Film Transilvania, iar organizatorii speră ca starul latin să fie prezent la proiectie.

Cel mai recent film regizat de Antonio Banderas – „El Camino de los ingleses”/ „Summer Rain” – va participa în competiția Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF) de anul acesta, iar organizatorii speră că starul de origine spaniolă va fi prezent la Cluj, la proiectie.

Directorul festivalului, Mihai Chirilov, a anunțat recent, într-o conferință de presă, că în competiția deschisă regizorilor aflați la primul sau al doilea film au fost acceptate deja producții din Argentina, Chile, Serbia, Rusia (în premieră) și Spania. Ultima țară este reprezentată de filmul lui Banderas. „Sperăm să fie și el la Cluj”, a spus Chirilov.

„Un coleg al meu l-a întâlnit pe Banderas la petrecerea de lansare a filmului său, la Festivalul de la Berlin, acum o săptămână. l-a povestit de TIFF și de intenția noastră de a-l invita”, a explicat Chirilov.

Cea de-a șasea ediție a TIFF-ului se va desfășura la Cluj, în perioada 1–10 iunie 2007, dar și la Sibiu, în cadrul Capitalei Culturale

Europene, între 4 și 10 iunie.

Din selecție va face parte și cel mai recent film realizat în străinătate de Oana Pellea: „I Really Hate My Job”, în regia lui Oliver Parker. În această comedie britanică, actrița română are un rol principal. Scenariul filmului – scris de Jennifer Higgie, editorul unei prestigioase reviste de artă contemporană, Frieze

– se axează pe viețile a cinci femei angajate într-un restaurant de mâna a doua din Londra. Ele sunt interpretate de Oana Pellea, Alexandra Maria Lara, Neve Campbell, Shirley Henderson și Anna Maxwell Martin. Organizatorii TIFF-ului speră că atât Oana Pellea, cât și actrița germană de origine română Alexandra Maria Lara vor veni la festival.

Cel mai înalt cimitir are 14 etaje

În orașul brazilian Santos a fost construit cel mai înalt cimitir de pe planetă, cu 14 etaje, care în curând vor deveni 20. „Memorial Necropole Ecumenica” a devenit chiar o atracție turistică, transmite Adevărul online. Administrația oferă „servicii complete” pentru însoțitorii celui dispărut. În orașul Sao Paulo, care numără 11 milioane de locuitori, un grup privat a construit, în 1993, o clădire de 14 etaje pentru a găzdui 14.000 de locuri de veci.

Cimitirul „vertical” este cel mai înalt din lume, dar povestea lui nu se oprește aici. Peste trei ani, spun responsabilii, se va inaugura un nou sediu de 40 de etaje și 108 metri înălțime, capabil să găzduiască încă 25.000 de locuri de veci. Structura, care va fi complexă, va include și un hotel pentru rudele care sosesc de la Sao Paulo sau mai de departe și trebuie să petreacă noaptea în apropierea celor dragi la Santos.

Cimitirul pune la dispoziție un repertoriu de muzică clasică pentru ceremoniile funerare. Se poate alege orice formă de înmormântare, inclusiv incinerare. În preajma cimitirului se află alei cu copaci, lacuri artificiale și grădini care „asigură pacea veșnică pentru locatari”. Complexul a devenit chiar o atracție turistică și primește zi de zi numeroși vizitatori. În lume mai există și alte cimitire „verticale”. O altă soluție pentru orașele supraaglomerate va fi posibilă în Australia, unde s-a autorizat deschiderea unui cimitir „orizontal”, în care defuncții sunt înmormântați în poziție verticală.

**Berea este ceaiul germanilor.
Ceaiul este vodca englezilor.
Vodca este laptele rușilor.
Laptele este whisky-ul elvețienilor.
Whisky-ul este cafeaua americanilor.
Cafeaua este vinul turcilor.
Românii sunt cosmopoliți.**
(Eduard Jurist)

www.foaia.hu

Filme românești la TIFF

Organizatorii TIFF-ului au anunțat deja că ediția de la Sibiu va debuta cu trei zile dedicate producțiilor cinematografice autohtone – Zilele Filmului Românesc. Titluri proaspete precum „Restul e tăcere”, producția de anvergură a lui Nae Caranfil, „California Dreaming”, lungmetrajul de debut al regretatului Cristian Nemescu, și „Ingerul necesar”, în regia lui Gheorghe Preda, vor fi proiectate în premieră la Sibiu. La Cluj, cele trei zile dedicate cinematografeiei autohtone vor încheia festivalul. Una dintre proiecțiile speciale ale festivalului va fi dedicată filmului „Moromeții” de Stere Gulea, în ediție restaurată. TIFF-ul va omagia la Cluj și la Sibiu două decenii de la premieră, în prezența echipei reîntregite a filmului.

Cinema Republica, locul premierelor

Ghici, cine sunt?

Fotbal

FC Vaslui–Steaua 1-0 (0-0)

Campioana este la pământ

Steaua București a evoluat penibil contra moldovenilor dovedind că se află într-o criză acută de formă. Roș-albaștrii nu au mai câștigat în deplasare de șase luni, ultima izbândă înregistrându-se la Pitești, 1-0 cu FC Argeș (8 septembrie 2006).

La finalul partidei, finanțatorul Stelei, *Gigi Becali*, a spus, mai în glumă, mai în

din Liga I, unde nu a mai înscris de patru luni și jumătate.

Andrey. Golul primit a eliminat orice urmă de luciditate din mintea steliștilor care au atacat în ultimele 10 minute haotic, încercând cu disperare să mai repare ceva.

Înfrângerea de la Vaslui întregeste pentru roș-al-

serios, că se gândește tot mai mult să-i dea afară pe *Olăroiu*, *Meme Stoica* și *Valeriu Argăseală*. Pe același ton, latifundiarul a declarat că-i va aduce în Ghencea pe *Gică Hagi* și *Gică Popescu*.

Criza roș-albaștrilor pare că nu se mai termină. După o nouă evoluție foarte slabă, presărată din nou de ieșiri nervoase, reprezentanta României în Liga Campionilor a pierdut la Vaslui pe terenul unde în vara trecută cucerea titlul de campioană. Trupa lui *Olăroiu* traversează o secetă pe terenurile străine

Meciul a început bine pentru Steaua cu *Boștină* ratând o bună ocazie la poarta lui *Hăisan* chiar în primul minut. Eliminarea francezului *Thereau* din minutul 10 a dat peste cap angrenajul gândit de *Olăroiu*.

Steliștii au început să joace din ce în ce mai prost, ajungând foarte rar în careul vasluian.

În repriza a doua, gazele au simțit că pot mai mult, iar în minutul 79 *Răzvan Neagu* a dat lovitura de grație împingând balonul din interiorul careului mic în plasa porții lui

baștri o perioadă neagră fără precedent. Steaua nu a mai câștigat în deplasare din data de 8 septembrie 2006 și nu a mai marcat pe teren străin din 20 octombrie. Nervos, *Oli* a încercat să explice și acest insucces:

„Steaua este dezavantajată în lupta pentru locul doi. E greu să te împui astfel”, fiind convins că eliminarea francezului a fost dictată ușor. Chestionat în privința viitorului său, tehnicianul a replicat sec: „Dacă *Gigi* crede că asta este soluția, atunci să mă dea afară”.

Parteneriat sportiv
româno-maghiar

Zilele trecute, o delegație de oameni de sport din Oradea s-a întâlnit la Dobrițan cu persoane din lumea sportului din Dobrițan, Nyíregyháza și Szolnok.

Principalul scop al întâlnirii a fost cel de a pune bazele unei colaborări pe linie sportivă între cluburile, asociațiile sportive și oamenii de sport din Oradea, Dobrițan, Szolnok și Nyíregyháza. Ca un prim pas în vederea unei colaborări benefice ambelor părți, s-a stabilit în mod concret o colaborare la trei ramuri sportive comune celor patru orașe, la nivel de juniori 10-15 ani. Este vorba de atletism, baschet și fotbal, partea română urmând să înscrie în competiții două grupe de sportivi, copii născuți în anii 1994-1995, respectiv 1996-1997.

Fiecare dintre cele patru etape va fi gazda unui turneu, primul fiind programat la Dobrițan, în perioada 1-2 septembrie 2007. În viitorul apropiat, colaborarea se va extinde și la alte ramuri, vizate fiind îndeosebi handbalul, voleiul, judoul, poloul și scrima. Pe lângă derularea competițiilor la nivel de juniori, se dorește ca această colaborare să se răsfrângă și asupra întrecerilor de seniori.

Sportivii orădeni vor fi invitați să participe la multe competiții internaționale găzduite de orașele maghiare, iar în fiecare după-amiază de miercuri vor avea posibilitatea să se antreneze gratis pe baza sportivă din Dobrițan. În contrapartidă, partea română va facilita sportivilor și antrenorilor maghiari posibilitatea efectuării unor cantonamente fie la Băile Felix, fie la Stâna de Vale.

Succese pentru românii
din Bundesliga

Vlad Munteanu a contribuit cu două goluri la victoria obținută cu 3-2 de Energie Cottbus în deplasarea de la Borussia Dortmund, în timp ce *Laurențiu Reghecampf* și-a ajutat formația Alemannia Aachen să învingă Mainz, echipa la care este legitimat *Marius Niculae*.

onoarea echipei gazdă, după ce a înscris în minutul 86 al doilea gol al celor de la Dortmund.

Seria de șase meciuri fără înfrângere a celor de la Mainz a fost întreruptă la Alemannia Aachen, care a înscris două goluri rapide după pauză, care i-au asigurat victoria cu 2-1.

Fostul dinamovist Munteanu a deschis scorul în minutul șase, iar *Alexander Frei* a restabilit egalitatea înainte de pauză. În repriza secundă, *Vlad Munteanu* și-a trecut în cont „dubla”, executând un penalty dictat în minutul 56. *Shao* a pus victoria în afara oricărui dubiu, înscriind în minutul 66 pentru 3-1, în ciuda eforturilor lui *Alexander Frei* de a salva

Mohamed Zidan a deschis scorul pentru oaspeți, în minutul 14, ca *Schlaudraff*, minutul 47, și *Ibisevic*, minutul 49, să întoarcă rezultatul în favoarea Alemanniei. *Reghecampf* a ratat un penalty în minutul 65 și le-a permis astfel celor de la Mainz să mai spere la un egal, de care au fost aproape pe final, când a venit rândul lui *Mohamed Zidan* să rateze un penalty.

Elton a sosit în România

Fotbalistul brazilian *Elton Jose Xavier Gomes* a sosit, luni, în România, el urmând să semneze un contract cu echipa Steaua. „Am multe lucruri în comun

cu Steaua. Sunt născut în același an în care Steaua a câștigat Cupa Campionilor Europeni”, a spus *Elton*. Mijlocășul *Elton Jose Xavier Gomes*, care are

1,56 m, va împlini 21 de ani la 7 aprilie. El a fost așteptat la Aeroportul Internațional Henri Coandă de managerul stelist *Mihai Stoica*. *Elton* a jucat 36 de meciuri pentru clubul brazilian SC Corinthians și a marcat 2 goluri câștigând titlul de campion al Braziliei în anul 2005. Potrivit presei braziliene, Steaua ar urma să plătească 800.000 de dolari pentru transferul lui *Elton* de la Corinthians.

TVR 1

Luni 12 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.20 O zi pentru dragoni 10.30 112 (R) 11.00 Ne vedem la...TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Sănătate pentru toți! 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Foc încrucișat. Documentar 20.10 Regii blestemați 21.05 Reflector 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Nocturne 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

Marți 13 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.20 Arhiva de serviciu 9.30 Profesioniști cu Eugenia Vodă (R) 10.30 Sănătate pentru toți! (R) 11.00 Ne vedem la...TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oglinda retrovizoare 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Atom. Documentar 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Între bine și rău 20.50 Serial. Anatomia lui Grey 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Memoria exilului românesc 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

Memoria exilului românesc

Miercuri 14 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.30 Garantat 100% (R) 10.25 Reflector 11.00 Ne vedem la...TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bagaj...pentru Europa 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Pe ce dăm banii? 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Sub alt chip 20.20 Ochiul magic 21.15 Războiul umbrelor. Documentar 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Lumea citește! 23.00 Viața ca-n filme.

Joi 15 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 8.10 Dis-de-seară (R) 9.30 Ochiul magic (R) 11.00 Ne vedem la...TVR! 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 112... prezintă 16.45 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Film. Campionul 21.35 Celebritățile timpului tău 21.45 Jurnalul TVR 22.15 Prim plan 23.00 Serial. Viața ca-n filme.

Vineri 16 martie

6.00 Jurnalul TVR 7.00 Serial. Justiție militară 7.55 Armonii în natură 8.10 Parteneri de week-end (R) 8.40 Arhiva de serviciu 11.25 Constantin Brâncuși. Documentar 12.00 Serial. Zack și Cody, ce viață minunată! 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Interes general 17.00 Dis-de-seară 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Stele de...5 stele 20.50 Serial. Spirala 21.45 Jurnalul TVR 22.20 Film. Ultimele zile ale lui Hitler.

Sâmbătă 17 martie

6.00 Film. Fascinația zborului 6.30 Serial. Cu Tippi în jurul lumii 7.00 Serial. Lă Zoo 7.10 Desene animate 8.00 Vreau să fiu... cu Itsy și Bitsy 8.30 Joaca de-a poveștile 9.00 Arca lui Noe 9.35 Misterele Universului 10.30 Cinemaniaci 11.00 Cartea europeană 11.35 O vedetă... populară 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Film. Fratele meu e un câțel 15.05 Vile și palate celebre 15.40 Parteneri de week-end 16.10 Serial. La poliție sau la mănăstire 17.00 Telesciclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Surprize, surprize... 20.50 Jurnalul TVR 21.10 Surprize, surprize... 22.10 Profesioniști cu Eugenia Vodă 22.10 Film. Curățătorie chimică.

Duminică 18 martie

6.00 Universul credinței 7.00 Semne 7.30 Desene animate 8.20 Dr. Fix 8.30 Serial. Phil din viitor 9.00 Numai cu acordul minorilor 10.00 Africa de Sud. Documentar 10.30 Viața satului 12.00 Săptămâna politică 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Parfum de glorie: Andreea Răducan 13.50 Atenție! Se cântă din nou 15.10 Tezaur folcloric. Sărbătoarea de argint 16.20 Supermarket de divertisment 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Film. Dragostea unui președinte american 21.20 Garantat 100% 22.10 Film. Îndrăgostit cerebral.

TVR 2

Luni 12 martie

6.00 ABC...de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Top 7. (R) 7.30 De la carte la film (R) 8.10 Atlas (R) 8.40 Apele care distrug. Documentar 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Coolmea distracției (R) 11.30 Bucătăria lui Jamie (R) 12.00 Dincolo de hartă (R) 13.00 ABC...de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 E Forum 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Ochiul științei 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Populații străvechi 19.00 EU-Ro Case 19.30 Lumea de aproape 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Statuti mortale 22.50 Raliul Mexicului.

Marți 13 martie

6.00 ABC...de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Ochiul științei 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Lege și ordine 11.25 Populații străvechi 12.00 Zestrea românilor (R) 13.00 ABC...de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Pozești de pe Planetă. Documentar 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Supraviețuitorii dezastrelor 19.00 Jobbing 19.30 Arta supraviețuirii 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Doamna de Maintenon 23.30 Desene animate.

Miercuri 14 martie

6.00 ABC...de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Lege și ordine 11.25 Supraviețuitorii dezastrelor (R) 12.00 Omul între soft și moft (R) 13.00 ABC...de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 E Forum 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Lecția de...istorie 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Decoratori la mână a doua 19.00 Bugetul meu 19.30 Bazar 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Dogville.

Joi 15 martie

6.00 ABC...de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.00 Lecția de...istorie (R) 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Lege și ordine 11.25 Decoratori la mână a doua (R) 12.00 Bugetul meu (R) 13.00 ABC...de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.05 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Viața de adolescent 17.30 Serial. Lege și ordine 18.25 O lume nouă 19.00 Arena leilor. Documentar 20.00 Ora de știri 21.10 Film. Proces de conștiință 23.00 Marcă înregistrată 23.30 Desene animate.

Vineri 16 martie

6.00 ABC...de ce? (R) 6.30 Serial. Sabrina 7.30 Serial. Cutia fantastică 8.10 Serial. Vânătorii de comori (R) 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Serial. Lege și ordine (R) 11.25 O lume nouă (R) 12.00 Motomagia (R) 13.00 ABC...de ce? 13.30 Serial. Cutia fantastică 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Romania underground 16.00 Serial. Vânătorii de comori 17.00 Secretele unei afaceri 17.35 Serial. Lege și ordine 18.25 Lecția de supraviețuire 19.00 D'ale lui Mitică 20.00 Ora de știri 21.10 Campionatul de comedie 22.15 Coolmea distracției.

Sâmbătă 17 martie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.30 Secretele unei afaceri (R) 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Megatehnicus 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.00 Natură și aventură 9.30 Campionatul de comedie (R) 10.00 Proiect IT 10.30 Jobbing (R) 11.00 Lumea azi 11.30 Atlas 12.00 Arena leilor (R) 13.00 Serial. Miracole 14.00 Via sacra 15.00 Bazar 15.30 De la carte la film 16.00 Dincolo de hartă 16.30 Rugby: Franța-Scoția 18.15 Europa altfel 18.30 Rugby: Țara Galilor-Anglia 20.15 Ora de știri 21.10 Film. Ruby Cairo.

Duminică 18 martie

6.00 Serial. Miracole (R) 7.00 Serial. Încurcăturile lui Zack 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Autocritica 11.00 Planeta Pământ 12.00 Serial. Verdict crimă 13.00 Povestea de aur 13.30 EU-Ro Case (R) 14.00 Jamie se întoarce la cantina școlii 14.30 Arta supraviețuirii (R) 15.00 Top 7. 15.30 Dincolo de hartă 16.00 Serial. Tequila și Bonetti 16.50 Celebrități 17.00 Serial. Hotel Babylon 18.00 Moștenirea lui Nostradamus 19.00 Fără limite 19.30 Omul între soft și moft 20.00 Ora de știri 21.10 Film. The Office 21.40 Film. Legenda dragonului roșu.

Moștenirea lui Nostradamus

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

12 MARTIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

13 MARTIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 MARTIE, MIERCURI (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 MARTIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edă Illyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 MARTIE, VINERI (Petru Cîmpian)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

17 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: „Pe undele Europei” – magazin eurorregional 17.30: Stele de cinci stele – magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

18 MARTIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteză știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” (reluare) 17.25: Emisiune religioasă baptistă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

RADIONETROMÂN
www.triplexregio.net

Ecranul nostru

14 februarie 2007 (mtv ora 13.00)
 Reluare: 16 martie 2007 (m2 ora 10.35)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În programul românesc televizat se vor difuza imagini surprinse la primul bal românesc, organizat în Budapesta, de Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Capitală. În a doua parte a emisiunii Ecranul nostru vom căuta răspunsuri la motivele desființării micii școli românești din Otlaca-Pustă.

Realizator: Tiberiu Boca

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni 9.00–12.30

Marți închis

Miercuri 9.00–12.30

Joi 9.00–12.30

Vineri 9.00–12.30

Sâmbătă–duminică închis

Adresa:
 Jula 5700
 str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465–130
 Fax: 66/465–142
 Mobil: 30/695–7181

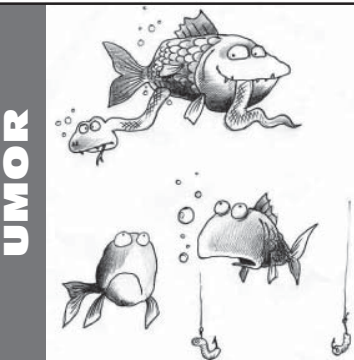
DEX
 online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

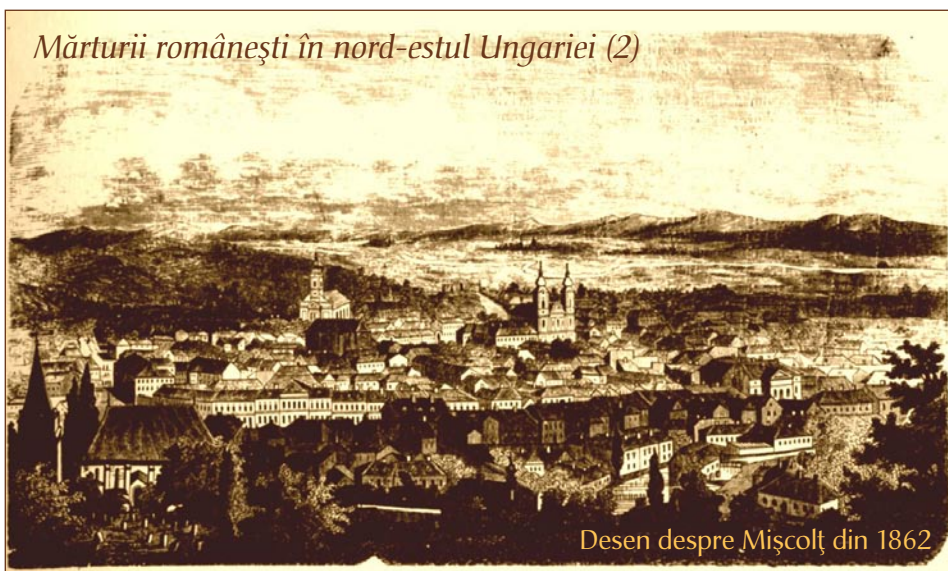

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
www.rrl.ro

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Desen despre Mișcolț din 1862

Cel mai mare iconostas ortodox din Europa Centrală

În jurul anului 1700, macedoromânii din Mișcolț și-au întemeiat o capelă în centrul orașului (strada Piac, azi Széchenyi nr. 12), cu hramul Sfântului Naum al Ohridei. După ce biserica clădită de obștea românilor macedoneni pe la începutul așezării lor în Mișcolț s-a învechit și s-a stricat, ei se pregăteau să-și construiască una nouă, mai frumoasă și mai încăpătoare.

Primul paroh al capelei ortodoxe a fost Bendellas Evratios, care a slujit timp de 60 de ani, în perioada 1726–1786. În anul 1746 este episcop aici moscopolitul Constantin ieromonahul.

În 1784, o comisie formată din credincioșii Gheorghe Pataki (președinte), Francisc Iancovici, Mihai Pilita, Demetriu Pilita, Toma Pescariu, înaintează o cerere împăratului Iosif al II-lea pentru a li se permite să-și ridice o biserică nouă. În același an, împăratul a încuviințat cererea macedoromânilor din Mișcolț.

În 1785 s-au apucat de zidire, iar construcția a durat până în 1806, sub conducerea arhitectului Ioan Adami. Biserica a fost zugrăvită de către Theodosim Ianinka. În 1791 a fost sfințit iconostasul, care e cel mai mare în Europa Centrală. Are o înălțime de 16 metri și mai mult de 87 de icoane, pictate de maestrul vienez Antoniu Kuchelmeister, care a zugrăvit și frescele interioare.

Biserica a fost sfințită în 1806 de episcopul din Buda, Dionisie Popovici.

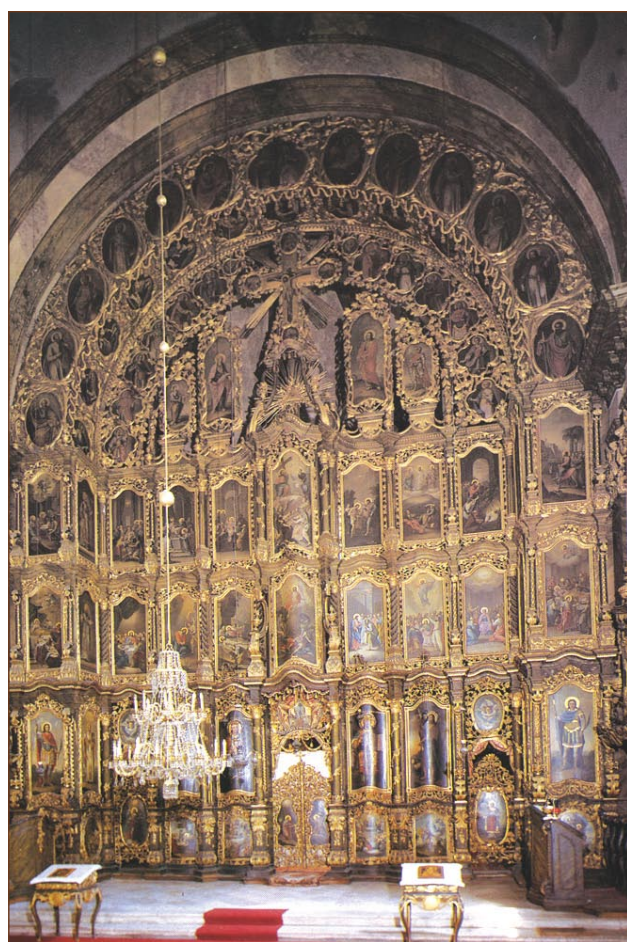
Pe fațada bisericii s-a pus o inscripție în grecește, pe care scrie: „Această biserică a Sfinței Treimi s-a întemeiat în 1785 pe timpul puternicului împărat Iosif II, regele Ungariei, și s-a isprăvit în anul 1806, pe timpul puternicului împărat Francisc II, regele Ungariei, cu cheltuiala fraților valahi din Macedonia”.

În cazul coloniilor așa-numite „grecești” din Imperiu, în toate privilegiile și actele numeroaselor lor comunități bisericești era vorba de greci și vlahi (Griechen und Walachen), iar în inscripția de pe biserica din Mișcolț

Potir din Moscopole, 1721

este vorba numai și numai despre vlahi. Biserica este construită, deci, pe cheltuiala macedoromânilor, printre primii donatori figurând: Ioan Apostolovici, Mihai Ambrus, Teodor Bucio, Teodor Bratone, Mitre Ciacu, George S. Capri, Adam Țințifa, Toma Cetiri, Ioan Ciuca, Petru Ciuhadaru, Gheorghe Cioba, Ioan Dohna, Ioan Demșa, Martin Diamandi, Naum Dadan, Gheorghe Davidovici, Mucutici Demita, Gheorghe Dona, Naum Doda, Naum Demșa, Vzetovszky Demșa, Adam Țințifa, Camil Sumșa, Panaior Diamandi, Demetriu și Ioan Durza, Nicolae Durza, Toma Florian, Naum Ghindali, Adam Gerga, Toma Grabovsky, Gheorghe Gerga, Mihai Gerga, Naum Gojdu, Kristof Hariș, Nicolae Ioanovici, Nicolae Kalota, Constantin Spiridon, Anastaziu Campare, Iosif Cristin, Naum, Toma și Gheorghe Cosmichi, Teodor Chiurți, Gheorghe Capmare, Teodor Cheptinar, Mihai Muciu, Petru Mesari, Francisc Malaget, Demetriu Muculovsky, Pavel Margaret, Nicolae Manula, Ilie și Mihai Nișka, Mihai Ozun, Gheorghe și Toma Olasz, Demetriu Pilita, Mihai Pilita, Evreta Șaguna, Ladislau Peci, Toma Pescariu, Ștefan Pova, Naum Mihai Pap, Toma Pustenica,

Gheorghe Pataki, Ioan Pomperi, Gheorghe Pova, Naum Pescariu, Naum și Toma Russi, Toma Raici, Gheorghe Roja, Demetriu, Francisc și Nicolae Șaguna, Nicolae Siarpe, Anastas Nicolae Siuca, Toma Sofronie, Teodor Styria, Toma Sente, Petru Staioviu, Toma Trandafil, George și Nicolae Tricupa-

Cosmichi, Toma Uzony, Ștefan Visnovszky, Adam Vzetovszky și Mihai Jupan.

În decursul anilor au preoțit aici: Constantin Vulpe, Gheorghe Popovici, Emilian Mărgău, Gheorghe Theodorovici, Aurel Moț, Constantin Popovici.

(Va urma)

Eva Iova

